

Debreczeni Független Újság

pártoktól független politikai napilap

ELŐFIZETÉSI ÁR:
Helyben: Vidéken:
 Egy hóra. 1 kor. Egy hóra. 1 kor. 50 fill.
 Negyedévre . . . 3 " Negyedévre 4 " 50 "

Felelős szerkesztő:
SIPOS BÉLA.
 Kiadók és laptulajdonosok:
HOFFMANN és KRONOVITZ.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
DEBRECZEN,
 Piacz-utca 47. és 49. szám.

Aminek Bécs örül.

Debreczen, február 6.

Az utóbbi időben úgy a delegációban, mint a törvényhozási tárgyalásokban, nem különben a magyar sajtóban sok szó esett azokról a politizáló katonatiszterokról, akik a Danzer-féle osztrák-német katonai szaklapban napról-napra ép oly kiméretlen, mint meggondolatlan és igaztalan támadásokkal illetik a magyar kormány tagjait, a magyar törvényhozást s különösen annak többségét alkotó koalíciós pártokat, azoknak magatartását és törekvéseit, egy szóval: a magyar nemzeti politikát és általában mindent, ami magyar.

Azt nem akadályozhatjuk meg, ha Ausztriában, vagy bárhol másutt, valamely szaklap vagy politikai hírlap abban találja örömét, hogy a magyar kormányt, a magyar törvényhozást, a magyar nemzetet gáncsolja, kisebbitse, gyalázza.

Azt azonban már egyenesen megkövetelhetjük, hogy az ilyen, a magyar nemzetet gyalázó hírlapba az osztrák-magyar hadseregnek egyetlen tisztje se írjon. Az osztrák-magyar hadsereg ép úgy a magyar nemzeté, mint az osztráké, annak fentartásához a magyar nemzet ép úgy erejéhez mérten, sőt még azon felül

is járul, mint az osztrák; ez az osztrák-magyar hadsereg ép úgy tartozik örököndni a magyar állam létbiztonsága fölött, mint az osztrák államé fölött, a magyar nemzet fiai ép oly odaadóan szolgálnak benne, mint az osztrák népek fiai, következék tehát, hogy az osztrák-magyar hadsereg előtt a magyar nemzet szellemi és erkölcsi javainak ép oly drágának és becseseknek kellenniök, mint az osztrák állam szellemi és erkölcsi javainak. Az osztrák-magyar hadsereg azon tisztjei tehát, akik meggondolatlanul odaadják magukat a magyar nemzet elleni irodalmi harcra és politikai állásfoglalásra, vétének a köteles tisztelet és hűség ellen, mellyel a magyar nemzetnek, mint az osztrák-magyar hadseregnek az osztrák államnak egyenrangú fentartója és tulajdonosa irányában tartoznak.

Nagy hiba volna azt hinni, hogy az itt tárgyalt osztrák-német katonai szaklap osztrák érdekeket akar szolgálni, hogy tehát itt osztrák tulkapással van dolgunk. Maga az osztrák születésű hadügyminiszter kijelentette, hogy nem helyesli, sőt elítéli a Danzer-féle Armezeitung eljárását, amely az osztrák kormány, sőt az uralkodó számítását és akaratát is keresztezi. Mindebből világos, hogy az Armezeitung állásfoga-

lása és politikája az ugynevezett katonai párt, jobban mondva: a szoldateska politikája, amely párt, hogy a 1867-iki kötés után 40 év múlva is vakmerően megnyilatkozik és Magyarország ellen tömöríteni és felvonultatni akarja a közös hadsereg tisztikarát, sőt magát az egész hadsereget, legmeggyőzőbben bizonyítja, hogy az 1867-iki kötésnek a hadseregbe vonatkozó részében való értelmezése és végrehajtása nem felelt meg sem a dualizmus és paritás feltételeinek, sem a magyar nemzet jogainak, sem a magyar nemzet követelményeinek.

Hogy ezzel a terjeszkedni akaró szoldateskával a magyar nemzetnek végeznie kell, az kétségtelen. A leszámolást azonban hagyhatjuk, sőt hagyunk kell arra az időre, midőn a hadseregbe vonatkozó magyar nemzeti jogok és követelések érvényesítése megvilágításra kerül. Ez az idő már nincs messze.

Addig is azonban feltétlenül követelnünk kell és ez irányban kormányhatósági intézkedést várunk a közös hadügyminiszter útján, hogy a közös hadsereg tisztjei a politikai irányú cikkek irántól eltiltassanak.

Ami pedig a Danzer-féle Armezeitungot illeti, mint amelynek a ma-

Egy öreg újságíró levele.

Írta: Sipos Béla.

Kedves öcsém. Olvastam leveledet, a melyben arról értesítesz, hogy felelős szerkesztője lettél egy vidéki napilapnak. A város, a hova sorsod elvetett, nem az első, de nem is az utolsó. Tele van magyar erénnyel és bűnnel. Vannak ott felvilágosodott derék okos emberek, viszont feles számmal találasz olyanokat, a kiknek ma is a kalendárium az egyetlen olvasmányuk — a kik azonban talán éppen ezért hájasak, piros arcúak, járásuk megfontolt és kimért, gondolkodásuk lassú — mert hát nem jó a kereküket megerősíteni. Találsz majd ott olyan emberekre, a kik az újságíró megbecsülék szemében és háta megett is. De nagyon sok olyan sötét alakba fogsz bele ütni, a ki szemedbe mosolyog s ha elfordulsz, rád vicsozítja a fogát és minden pillanatban kész megmarni. Hogy miért — azt sem te, sem ő nem tudná megindokolni. Valószínűleg tisztán a foglalkozásod iránti ellenszenv miatt.

Azonban édes öcsém, mielőtt az emberi lelkek elemzésébe úgy belegázolnék, hogy eszmém tökéletesen sáros legyen, mint bányád és mint öregebb újságíró adok neked egy két jó tanácsot. Valószínűleg hasznodra lesz, mert én empirista vagyok, a tények rideg láncolatából vezetem le a következtetéseket.

Legelőször is figyelmeztetek, hogy új állásodban ne adj semmiféle programot. Mikor átveszed majd lapodat, valószínűleg azt fogod hinni, hogy Európa szeme rajtad van s Bülow kancellártól a mi Aehrenthalunkig mindenki arra kíváncsi, hogy mit fogsz cselekedni. Ne áltasd magadat ilyen csalóka illúziókkal. A te városodban, éppen úgy mint az én városomban, nem szeretik azokat az embereket, a kiknek programjuk van. Ej — gondolják az emberek, ez akar valamit, ennek eszméi vannak — ez a régi rendet felforgatja — ettől óvakodni kell.

Mert jegyezd meg magadnak édes öcsém, hogy az a harmadik rend, amely tulajdonképpen csinálta valamikor a forradalmakat, ma konzervatívabb az arisz-

tokratánál. Eyszer máskor látsz olyan bolond gróft, a ki szocialista vagy idealis anarchista — de ilyen bolond polgárra a mai világban nem akadsz.

Megírom neked éppen ezért az újságíró kis kátéját — vagyis röviden azt, hogy nekünk, a kik lent élünk a periferiakon és itt a „kultura zászlóját lobogtatjuk“ mit szabad megírni s mit nem.

Nem okvetlen szükséges azonnal a város polgármesterébe könni bele — elnevezvén őt vén gyermeknek, lehetetlen alaknak, öreg Abderának stb. Az uraimon levő párt elnökének fejeről sem kell leszédni a keresztvizet — mert az nagy befolyású férfiú és ott üt vissza, ahol nem is gondolod. A városi tanács tagjairól se készíts statisztikát, hogy ki hany órát tölt hivatalában. A főkapitánnyal meg egyenesen jó lesz barátságban lenni, mert ha egy kissé erősebb hangú cikket találasz írni, bizony mondom lecsukat igazat miatt. És főleg fiam ne exponáid magad senkiért sem, mert ez hálatalan mesterség. Volt nekem egy barátom, a ki a város szín-

Sirolin

Készül az érvényes és a leghatékonyabb
 köhögés, influenza, és egyéb légzőszervi betegségek ellen.

Tüdőbetegségek, hurutok, számar-
 köhögés, skrofulózis, influenza

ellen számtalan tanár és orvos által naponta ajánlva.

Miattogy értékesen utazásokat is kínálunk, kérjük megvásárolni
 „Roche“ eredeti csomagolásban.

F. Hoffmann-La Roche & Co. Basel (Sváj)

„Roche“

Készül az érvényes és a leghatékonyabb
 köhögés, influenza, és egyéb légzőszervi betegségek ellen.

gyar nemzetet gyalázó kifakadásai türehetetlenek és politikai törekvései a magyar nemzeti állam és állami egység gyengítésére és veszélyeztetésére céloznak, elvárjuk a magyar kormánytól, hogy e külföldi lapról, nemzet és államellenes törekvései megtorlásául a postai szállítás jogát a magyar birodalom területén megvonja.

Fél az alkotmány-párt.

Uj pártalakulás előtt.

Tiszáék nem fuzionálnak.

— Express tudósítás. —

Budapest, febr. 6.

Néhány nap óta foglalkoztatja politikai köröket az a mozgalom, melyet állilag az alkotmánypárt indított a régi Tiszapárti emberek és a párt tömörítésére. Az alkotmány-párt erről tudni sem akar. Az egésznek annak tulajdonítják, hogy egyes vidékek alkotmány-párti képviselői a legkedvezőtlenebb híreket hozták kerületeikből arra az eshetőségre, ha a kormány Andrássy Gyula grófnak a képviselőház folyosóján néhány héttel ezelőtt használt fenyegetőzését beváltja s új választásokat irat ki.

Az alkotmánypárti képviselők egy része bizalmas konventikulumot is tartott abban az időben: mittérvő legyen; a megyékben minden különösebb szervezkedés nélkül is erősen álló hatvanhetes ellenzéki — volt szabadelvűprti — közönséghez csatlakozzék-e, vagy pedig a kizárólagos kormányhatalom felé sodródó függetlenségi párthoz.

Hogy az alkotmánypártban tovább nem maradhatnak, az szinte alaptétele volt a megbeszélésnek. Itt aztán felvetődött az is, hogy Andrássy gróf a néppárttal szemben váratlanul engedékenyek mutatkozik; továbbá, hogy a volt szabadelvűpárt és a koalíciós kötelekben lévő alkotmánypárt közé, talán főleg az alkotmánypárt közreműködésével, oly mély árkot ástak, a melynek áthidalása az al-

kotmánypárt minden kis létjogosultságát, minden kis morális jelentőségét tönkretenné.

A sokféle felfogást pedig, a mi kifejezést nyert, a következőkben összegezték:

Az alkotmánypártból való kilépés időszerűtlen. A lemondás és új választás elő menetel, a hogy azt a függetlenségi-párt egyik tagja a kvótaemelésnél tette, célszerűtlen.

Az egyöntetű többség megalkotását minden hatvanhetesnek siettetnie, támogatnia kell, mert igaz ugyan, hogy közel van az az eshetőség, hogy a függetlenségi párt egyedül vegye át a kormányzatot, de kérdés, hogy ennek a lehetőségnek a függetlenségi párt és a korona között meglesznek-e az összes előfeltételei.

A debreceni állomás kibővítése.

Szemle a pályaudvaron.

— Saját tudósítónktól. —

Debreczen, febr. 6.

Régi terv, hogy a debreczeni máv. pályaudvar kibővítették. A nap nap után fokozódó forgalom teszi ezt szükségessé. Évek óta folynak a tárgyalások Debreczen város és a kereskedelmi minisztérium között, azonban végleges megállapodás még most se történt.

Egy ideig a miniszteriumban heverték a pályaudvar kibővítésére vonatkozó poros akták s hogy, hogy nem elővették azokat. Kossuth Ferenc most már végezni akar ezzel a tervvel, amely a szabadelvű kormányok alatt csak tárgyalásokra, de kivitelre nem volt alkalmas.

Az iratok lekerültek Debreczenbe s a várossal a tárgyalást ismét megkezdtek. Tegnap a miniszterium egyik kiküldötté érkezett ide, hogy a pályaudvar kibővítésére nézve meggyőződést

szerezzen s jelentést tegyen a miniszternek.

Ma délelőtt tanácsülés után szemlét tartottak a pályaudvaron. A telepméreteket felvetele után kitűnt, hogy még több sín párnak elhelyezésére van szükség. A szemlén a miniszter kiküldöttjén kívül Acél Géza főmérnök és Körner Adolf tanácsnok volt jelen. Az a terv merült fel, hogy a gázgyár igazgatóságának épületét lebontják s az így nyert terület felhasználható az új sín párok elhelyezésére.

A költségek mintegy 37 ezer koronát tesznek ki, amelyből a kereskedelmi miniszter a felet viseli, a másik fele Debreczen várost terhelné.

Miután a bizottság teljesen meg nem állapodhatott ebben az ügyben, a tárgyalásokat legközelebb folytatják. De a szemléről jelentést küldenek a minisztériumnak.

Az ipartestületi előljáróság gyűlése.

Jelentés a múlt évről.

A közgyűlés előkészítése.

— Saját tudósítónktól. —

Debreczen, február 6

Tegnap délután tartotta meg az ipartestület előljárósága szokásos havi gyűlést. A gyűlésnek legérdekesebb tárgya volt a múlt év működéséről való beszámolás.

Jóval 4 óra után nyitotta meg a gyűlést Dávidházy Kálmán ipartestületi elnök. A hatóság részéről Vetéssy Béla readorfogalmazó, iparhatósági biztos jelent meg, előadó pedig Dr. Scheibner Gyula ipartestületi jegyző volt.

Kisebb ügyek.

A múlt havi gyűlés jegyzőkönyvének módosítása nélkül való hitelesítése után a

igazgatója mellett emelte fel szavát mikor annak mindenáron ki akarták törni a nyakát.

Tudod hány ellenséget szerzett? Legalább három tucatot. A helyi vicclap rögtön rá mászott az én barátom arcára, megcibálta az üstökét alaposan. Az ellenségek pedig mindig bizonyos gyanus szavakat morogtak. Soha sem tisztán és ertetően, mert ahhoz gyávák voltak, de mégis morogtak.

— Mit csinál a polgármester? A polgármester ha semmit sem csinál akkor is a város érdekében buzog. A polgármester ha a körmét piszkálja, nagy koncepcióju dolgokon törli a fejét. A polgármester, a kit becézve podesztának is nevezünk ébren alva, kocsin, vasuton és tengeren igen kiváló ember, a kinek az isten soká éltesse a keresztmamáját.

A városi tanácsról: A városi tanács, miként a polgármester, állandóan buzog a városért. Keserű rabláncként nehezedik reá a tanácsülés című intézmény a mely még a barbár középkorból maradt vissza, s az egyéni szabadságot korlátozza. Ha a

tanácsnok Bécsbe megy, hogy benézzen egy kicsit a Ronacherbe, vagy Pestre rándul fel, hogy beiratkozzék a Casino de Parisba, nem azt irod meg róla, hogy lumpholni ment, hanem, hogy vízvezetéki csatornázási, világítási iskolai, katonai ügyben távozott el tanulmány utra, szeretett városodból, vagy felment a minisztériumba leinteni a minis.tert és az államtitkárt, a miért a közgyűlési katarozatokat olyan lasszan hagyják jóvá.

A pártelnök urról. A pártelnök urou nem szabad észrevenni, hogy polgármesteri vagy képviselői aspirációi vannak. Egyébként hiába is vennéd észre, hiába is írnod meg, mert a pártelnök ur az lesz, a mi akar. Polgármester vagy képviselő, vagy esetleg jó kedve van, hát főispán.

A főmérnökről. A főmérnököt jó lesz nem bántani, mert ha megharagszik, nem lesz utcakövezés, nem lesz vízvezeték, nem lesz építkezés — különösen városi építkezés. (Hiszed ezt te édes öcsém?)

Általános elvek. Haladó korunknak egyik elve, hogy mindenki tagadja, hogy zsidó.

Éppen ezért tüzd ki az antiszemitizmus lobogóját, ha boldogulni akarsz, mert ha ellenkezőjét teszed, rád ordítják, hogy hazátlan bitang vagy, s ismét belekerülsz a helyi vicclapba még pedig képekkel illusztrálva.

Ha egyenes, nyílt beszéded nem lesz, ha irásodat Loyola Ignác stílusában tartod, ha üsd a zsidót kiáltással fogyasztod el mindennapi feketédet, elhiheted, hogy könnyen boldogulsz. A „Nagy Literekhez” címzett uri társaság, a mely városodban mérvadó, disztagul választ meg, a presbitérium tagjai sorába igtat, a polgármester pertut iszik veled.

De ha okoskods, elveket, haladást, új néző pontokat, s más ilyen hiába valóságokat emlegetsz, egész bizonyos lehetsz benne, hogy éles kövekkel rakják ki az utadat — a melyen haladni dicsőség, de egyben fájdalmas dolog is. Rajtad áll, hogy melyiket választod.

Maradtam sok jó kívánsággal öreg barátod és kollegád.

Tass Pál.

Mindnyájan menjünk a Kölcsey kávéházba

ahol időnket kellemesen eltölthetjük.

szokásos tanonczabeditásokat ejtették meg. Felszabadították 36 tanoncot. Kitüntetéses ezúttal egy sem volt. Dávidházy Kálmán elnök buzdító beszédet intézett az új legényekhez és intette őket arra, hogy mindenkor tisztességes és becsületes munkásságukkal igyekezzenek a társadalomnak és hazájuknak hasznára válni.

Az elnökválasztás.

Ezután az elnökválasztás idejére vonatkozólag határoztak. Tóth Kálmán hozzászólása után kimondották, hogy az elnökválasztást a rendes évi közgyűlésen fogják megejteni és ez a közgyűlés e hó végén, vagy legkésőbb március elején tartják meg.

Az ipartestület működése.

Majd dr. Scheibner előadó, jegyző jelentést tett az ipartestület és illetőleg az ipartestületi eljárás elmúlt évi működéséről. Legkiemelkedőbb mozzanat volt a múlt évben a munkaadók tudatos és erős szervezkedése, mellyel lehetővé tették, hogy ellenállásukon megtört az igen sokszor indokolatlan sztrájk. Majd a sztrájkokról számolt be az előadó. Az elmúlt évben, különösen az építőiparban óriási és tetemes károkat okoztak. Hátha azonban épen a mesterek, illetőleg munkaadók szilárd szövetségének, a legtöbbször szerencsésen és hamarosan végződtek ezek a bérharok. Az országos, pécsi iparképzés megnyitására is képviseltette magát a debreczeni ipartestület Tóth Kálmán és Dávidházy Kálmánnal és ez a képviselés annál szerencsésebb volt, mert az ott tartott ankót igen nagy fontosságú a közelesem megalkotandó ipartörvény tekintetében.

A betegsegélyző pénztár teljes és elismerésre méltó működése is biztosítva volt a múlt évben, mert az a leghumánusabb és legmodernebb alapokra fektetett, habár gyakran gátolták azt a személyes tekintetektől folyó összeütközések. Az idén ezt a pénztárt a munkásbiztosító és betegsegélyző pénztárra olvasztják, a mellett azonban önállóan fog működni, mint a debreczeni fiók.

Tóth Kálmán előjárósági tag és Dávidházy Kálmán elnök hozzászólása után a gyűlés tudomásul vette a jelentést és elhatározta, hogy egynehány stiláris módosítás megtétele után kinyomtatják a jelentést.

Az ipartestület ügyésze.

Azután a költségelirányzatot vették tárgyalás alá. A tisztí fizetések kapcsán Tóth Kálmán indítványozta, hogy a három évvel ezelőtti megszüntetett ipartestületi ügyészi állást kreálják újra és válasszának ipartestületi ügyészt.

Dávidházy Kálmán hozzájárult az indítványhoz. Annál is inkább fel kell az idén állítani az ügyészi állást, mivel az elmúlt három év alatt nagy összeget fizetett el az ipartestület ügyvédeknek. És tekintve azt, hogy az ügyész évi honoráriuma csak 300 koronára rug, mindenképpen kívánatos az ügyészi állás felelevenítése. — A gyűlés Tóth Kálmán indítványa értelmében határozott és úgy a mostani közgyűlésen meg fogják választani az ipartestületi ügyészt.

A közgyűlés előkészítéséhez tartozik még a számvizsgálók jelentésének előzetes letárgyalása. Poroszlay László és Biczó Gyula számvizsgálók jelentésük szerint mindent rendben találtak és ezt az előjáróság is tudomásul vette.

Majd kisebb, tanoncfogadási kérvény és segélyügyeket letárgyalva, Dávidházy elnök fél hét órák bérékesztette a gyűlést.

A Vilmos-kaszárnya betörője.

A csendőrség jelentései.

— Saját tudósítónktól. —

Debreczen, febr. 6.

A Vilmos huszár kaszárnya betörőinek nyomozása még mindig élénken foglalkoztatja a rendőrség és csendőrség nyomozó közegeit. Biztos eredményre van kilátás, mint lapunkban már többször megirtuk, de a vizsgálat más-más irányokon megy, úgyhogy a tulajdonképpeni tetteseket még nem lehet megközelíteni.

Annai változás történt két napi vizsgálat után tegnap, hogy a csendőrség egy jelentést adott be a kir. ügyészséghez és a bűnügyi osztályhoz. Mindkettőben hivatalosan értesíti az illető hatóságokat, hogy a Vilmos kaszárnyában lopások történtek, a nyomozás folyik, de annak eddig kellő eredménye nincs, a rendőrség részéről Szöcs Lajos és Dobos József rendőrhívosok végzik a nyomozást kellő figyelemmel és körültekintéssel. Hivatalos körökben tartózkodással beszélnek a betörésről és a vizsgálat eddigi eredményeiről, de burkoltan még is sejtetik a való, hogy a tettesek mielőbb kézre kerülnek és a szenzációs letartóztatások nem maradnak el.

A tény tehát az, hogy a tettesek feltétlenül kézrekerülnek és nem kerülnek el a büntetésüket.

Nagy falopás.

Tízezer korona kár.

Elfogott erdőpusztítók.

— Saját tudósítónktól. —

Debreczen, február 6.

A halápi nagyerdőt hónapok óta pusztítják egyes tanyai emberek. Az erdő fáit kivágják és elszállítják. Az erdei őrszemek jó időn keresztül figyelték a fátólvajtást, de a tetteseknek nyomára nem tudtak jönni. A halápi erdészek végre megsokalották a dolgot és értesítették az esetről a csendőrséget. A bűnügyi nyomozat erre kezdetét vette.

Akörültekintést igénylő vizsgálatot Éberd Kálmán csendőrsparancsnok vezetette. A lekiismeretes és szakszerű nyomozatnak meg is volt a kellő eredménye, a bűnösöket sikerült kézrekeríteni. A nyomozat gyanuba vette Kovács Péter, Hunyadi Gábor, Szabad János, Török Lajos, Tóth Sándor, Oláh Imre, László József vámospéresi lakosokat, de le nem tartóztatták őket, mert mindenik gyanúsítottak van rendes bejelentett lakása.

Megállapította a vizsgálat, hogy a halápi-erdőről fél esztendő óta sűrű egymásutánban tűnöztek el fák, amelyeket az illető meggyanusítottak a tővéről vágta ki. Az eltulajdonított fák összege tízezer koronát tesz ki.

Éberd Kálmán csendőrsvezető a nyomozat eredményét bejelentette a debreczeni kir. ügyészségnek, mely elrendelte a további vizsgálatot.

Zilahy új társulata.

A színházi bizottság ülése.

Zárt ajtók mögött.

Saját tudósítónktól.

Debreczen, február 6.

A színházi bizottság ma délután Kovács József polgármester elnöklésével ülést tartott — zárt ajtók mögött.

Ez volt az a bizalmas értekezlet, melyen társulata újjászervezéséről tett jelentést Zilahy. Teljesen érthetetlen, mi szükség volt zárt ajtók mögött tárgyalni arról, kik lesznek az új tagok. A sajtónak kötelessége a közönséget informálni hűen, nem pedig olyan „hivatalosan“ az igazgatói irodából beküldött értesítéssel, melyet alább közlünk és amelyben a színházi iroda tudatja, hogy a tisztelt színházi bizottság újból teljes megalgedését nyilvánította Zilahynak.

Ma már itt az ideje, hogy ne zárt ajtók mögött, 8—10 urnak referáljon Zilahy arról, kiket hoz a távozó tagok helyébe, mert elsősorban a színházat fenntartó közönségnek kellene ezt tudni.

Abból a kiadott hivatalos kommunikékból nem tud semmit a közönség. Érdekei első sorban, kikből fog állni a társulat, nem pedig az, hogy Zilahy anyagi viszonyai hogy állanak.

A színházi irodától a bizalmas jellegű ülésről következő értesítést kaptuk: „Tegnap délután a színházi bizottság, két irányban tartott a polgármester elnöklete alatt értekezletet.

Első sorban az az albizottság, amelyet Zilahy igazgató kérésére a színházi bizottság kiküldött; névszerint Komlóssy Dezső, Szentkirályi Tivadar és Oláh Károly színházfelügyelő tanácsnok referált Zilahy anyagi viszonyairól és a tagok fizetése dolgában és jelentette, hogy a társulati tagok nem csak a legpontosabban vannak fizetve, hanem csaknem minden egyes tag fizetési előlegben is mindenkor részesül és így azon híresztelések, hogy a társulat tagjai fizetésüket nem kapják, alaptalan és célszerű rágalmak. Továbbá azt is jelentette, hogy Zilahy anyagi helyzete, nemcsak hogy nem válságos, de teljesen megnyugtató. Ezeket a bizottság örövendetesen vette tudomásul Zilahy azon kijelentésével együtt, hogy a színháznak továbbra is igazgatója marad és azt sem átadni, sem Debreczenből eltávozni nem szándékozik.

Igy tehát a színházi bizottság a Zilahy ellen támasztott és rendszeresen folytatott rágalmazásokat megcáfolva találta. Ezután bemutatta Zilahy igazgató jövő évi társulatának — részben újonnan szervezett — névsorát, melyet a bizottság megnyugvással vett tudomásul. Nem csekélyebb jelentőségű változtatásra és az újabb szerződött tagoknak előzetes felléptetésére hívta fel az igazgatót.

A kommuniké csupán azt jegyezzük meg, hogy a színházi bizottság által Zilahy anyagi viszonyait megvizsgáló bizottság egyik tagja, Szent-Királyi Tivadar nem győződött meg semmiről, mert ő — bárha hívták több ízben is — nem óhajtott és nem is tekintette meg Zilahy könyveit.

A bizalmas ülésről egyébként a mi értesülésünk a következő:

Zilahy anyagi ügyeiről történt referálás után Zilahy bejelentette, kiket hoz a távozó tagok helyébe. Bejelentése szerint a hősszerelmes: Krasznai Ernő, drámai hősnő: Gazdy Aranka, tenorista: Mukrai Dénes, énekes komika: Geröffy Ida, komikus: Ferenyzy Frigyes.

A bizottság tudomásul vette, hogy segéd-tenoristának Zilahy, Perényit fogja alkalmazni.

Az ujonnan szerződött és fentebb közölt tagokra vonatkozólag a bizottság kimondta, hogy egyelőre tudomásul veszi a szerződésüket, de mielőtt végleges jóváhagyást adna, előbb a színpadon óhajtja látni az ujonnan szerződött tagokat.

A bizottság kötelezte Zilahyt, hogy a távozó Szabó Irma helyébe drámai szendét szerződtesse, mert Hahnel Aranka, aki mint társalgási és vigjátéki subrette kiváló erőssége a társulatnak és attól eltekintve, hogy Hahnel Arankát csupán a saját, eddigi szerepkörében óhajtja látni, drámai szende szerződését a Zilahyval kötött szerződés is előírja. Kötelezte továbbá Zilahyt arra is, hogy a távozó Bay László baritonista helyett egy másik baritonistát hozzon.

Az anya és vigjátéki komika szerepkörére Arday Ida szerződését megújította az igazgató.

A bizottság ezt tudomásul vette, de kötelezte Zilahyt, addig is, míg Arday nagy művészetét nélkülözi a színpadon, megfelelő anya színésznőről gondoskodjék, mert jelenleg nincs, aki anya szerepeket játszó, akinek pedig ezt a szerepkört a jelenlegi tagok közül betölteni kellene, azt nem tartja erre a szerepkörre megfelelőnek.

Legfontosabb kérdés volt a subrett énekesnő szerepkörének betöltése.

Lónyay Piroska távozik s még ma sincs utódja. Zilahyt utasította a bizottság, hogy Lónyayval még folytassa a tárgyalásokat, de ha ez eredményre nem vezetne, okvetlen gondoskodjék subrette énekesnőről és pedig elsőrendűről.

Zilahy tudomásul vette a bizottság óhaját és tudatta, amennyiben Lónyayval megegyezni nem tudna, Dobsa Margit a Népszínház volt énekesnőjével, ki vasárnap este éppen fellép, kezdi meg a tárgyalásokat, ki szerinte a közönség teljes megelégedésére töltené be a subrette énekesnői szerepet.

A bizottság az új tagokról csak akkor mond véleményt, ha már látta őket játszani.

Ime, ez történt a bizalmas zárt ülés en

Megunta az öregségét.

Felakasztotta magát.

— Saját tudósítónktól —

Debreczen, február 6.

Nádudvaron sokan ismerték az öreg Fazekas András 72 éves napszámot Jóra való öreg ember volt, és hajlott kora dacára is maga tartotta fenn magát. Az utolsó hetekben a rossz időjárás azonban beteggé tette úgy annyira, hogy már a kenyér után sem tudott nézni.

A betegség végleg elkeserítte az öreg embert, aki különben is nagyon érzékeny volt. Ki is jelentette már hozzá tartozói előtt, hogy ha nem fordul jobbra sorsa, ő segít ezen. Nem is sejtették természetesen, hogy mire célozott az öreg ember.

Tegnap aztán világos lett előttük az öreg ember jólása, az öreg embert felakasztva találták.

Fazekas öngyilkosságának híre hamar elterjedt Nádudvaron és mindenfelé sajnálták halálát. Egy kis cédulát hagyott hátra az öngyilkos, amelyre csak annyit jegyzett, hogy az öregség miatt vágyott a halálba, mert megunta a nyomorgást.

Az öreg öngyilkost ma temetik el.

Tizenhét évi szobafogság. Székely Imrét felmentették.

Egy különös ember halála.

— Express tudósítás —

Budapest, febr. 6.

Kolozsvárt tegnap egy excentrikus, érdekes emberélet fejezte be földi pályáját. A nem mindennapi életnek a befejezése sem történt a sablon szerint. Hontér Imre halálát nem előzték meg ágyában töltött hónapok, a sorvasztó betegség. Délben még jóízűen elkötötte a maga szerény ebédjét s az ebéd utáni álmánál már megleppte a halál.

Hontér Imrét a gyermekek gyönyörű emlékei kötik Kolozsvárhoz. Itt született meg 1843-ban, az eynyomás éveihez fűződik az ő gyermek és ifjú kora. Hontér Imre a mérnöki pályát választott élethivatásul.

Ebben a minőségben bejárta egész Európát, Amerikában is megfordult. Amerikában 15 évet töltött Hontér s mikor visszatért Magyarországra, súlyos amerikai ezreseket, meg egy gyönyörű newyorki asszonyt hozott magával.

Amerikában kedvezett neki a szerencse, emellett dúsgazdag misszet kapott magának hitestársul, ha nem is milliárdos leányát, de mindenesetre olyant, aki néhány százezer koronát hozott a konyhára.

Az asszony szép volt, Hontér a rajongásig szerette s ügylátszik, hogy az amerikai feleség hamarosan megszokta a magyar levegőt, a magyar fővárost. Előkelő belvárosi utcában vásároltak meg egy takaros kétemeletes palotát. Nagy házat vittek s látszólag mi sem zavarta meg boldogságukat.

A fiatal asszony azonban ráunt az urára ismétlődött a megszokott sablon: megszokott egy csinos, szőke urral. Amerikába mentek s a szőkevény asszony távozás közben olyan mélyen talált bele nyulni a kasszába, hogy Hontér Imre egy reggel arra ébredt, hogy nemesak a családi boldogsága van feldulva, hanem dúsgazdag emberből szegény emberré lett.

Hontér ekkor elkeseredésében az ivásnak adta magát s egy átörbészolt év után alig maradt annyija, hogy nyomorogva, kintlódva megélhessen a vagyonroncsok kamataiból.

Hontér ekkor 1890-ben Kolozsvárra költözött. — A Monostori uton bérelt ki egy alacsony kétszobás lakást. A bérletet minden évben megújította, nem akart elköltözni a nyomorúságos házacskából. És asóta amióta először tette bele a lábát nem is mozdult ki onnan.

1890. év nyarán foglalta el azt a házat, amelyet hátralevő élete örök otthonául választott ki magának s 17 év óta nem volt olyan esemény, amely ki tudta volna csalni a házból.

Hűséges gazdasszonya Zongor Róza már tíz év óta gondozza, ápolja az öreg urat, aki gyakran mondotta előtte:

— Engem nem érdekel már az élet, nekem nem kell az utca önző, rossz embereivel, maradjanak maguknak.

Tizenhét hosszú esztendő óta újság sem járt soha a kezében, erre is megvolt a maga véleménye:

— Az emberek nem érdekelnek, arra sem vagyok hát kíváncsi, mit irnak róluk az újságok.

Tegnap délben még rendesen megebédelt Hontér, fél kettőkor ledőlt a dívánra. Házvezetőnője négy óraker költögetni próbálta. Halott volt már ekkor.

A Márton féle sajtóper ítélete.

A város 10 ezer koronája.

— Saját tudósítónktól. —

Debreczen, febr. 6.

Három napi tárgyalás után a debreceni törvényszék esküdtbirósága ítéletet hozott Székely Imre lapszerkesztő ellen indított sajtóperben. Az ítélet felmenti Székelyt a vád és következményei alól.

Ez az ítélet az igazság diadalát jelenti. Az esküdtek a három napi tárgyalás anyagát mérlegelve, úgy tapasztalták, hogy mindaz, a mit Székely Imre az inkriminált cikkeiben állított Márton Imréről beigazolást nyert.

A vita, a pör s a háboruszkodás a körül folyt voltaképpen, hogy Márton Imre megkárosította a várost 10 ezer koronával, amikor a pártja lapját, a mely mit sem jövedelmez, a városi nyomdában állította elő. A kérdés az volt, hogy a 10 ezer koronát Székely Imre és Loránt József „névleges” kiadók tartoztak-e megfizetni, a vagy Márton Imre, aki mint a függetlenségi-párt elnöke, a város parlamentjében ülő többség vezére, befolyásával, közbenjárásával vette rá a nyomdát a hitelezésre?

Az ítélet eldöntötte ezt a vitás ügyet. Márton Imrét terheli a felelősség a 10 ezer koronáért, mellyel megkárosította Debreczen városát.

Az ítélet városszerte megnyugvást keltett sőt örömet is, mert mindenki az igazságnak nagy győzelmét látja abban.

A mai tárgyalásról részletes tudósításunk a következő.

Harmadik nap.

A tárgyalást fél tíz óraker kezdtek meg. Legelőbb a replikákat mondták el a felek képviselői. Körössy Kálmán, a főmagáuvádoló képviselője tette meg előbb megjegyzéseit Révi dr. tegnapi védőbeszédére.

Révi Nándor dr. replikája.

Utána Révi Nándor dr., a vádlott védője mondta viszonzválaszát, melyben többek közt a következőket mondta:

Nagyon szeretem Körössy Kálmánt s legnagyobb elismeréssel adózom fényes tehetségének és munkálatainak. Ő kiválóan kötelességét tudó ember, de most nem hiszem róla, hogy az adatok, bizonyítékok ily halmaza ellen igazán lelkesedni tudna. Legelőször is a leghatározottabban visszautasítom azt a vádat, mintha én a dolgok állását ferdíteni akarnám. Azt most is állítom, hogy Székely Imrének a legnagyobb mértékben igaza van.

Én csupán azt mondtam beszédemben, — hogy Márton Imre hatalmas és gazdag ur, Székely Imre szegény ember. Ezt én Körössy ur után idéztem s a leghatározottabban kellett visszautasítanom az általam rejlett célszót.

Azt mondja a vád képviselője, szegény emberrel, szavaim szerint nem lehet szerződést kötni. Igenes lehet, mondom én, lehet szolgáltatba fogadni, alkalmazni, de nem lehet neki 10,000 koronát hitelezni.

A szerződésben benne van, hogy a nyomda teljesíti a kifizetéseket, veszi be

a jövede
nőség a
Loránt
Hogy le
a 8000
Hisz éln
eljárta
az világ
ményekt
egyszer
jesedtek
Ok nélkül
Mikor
nem Szék
érdekébe
ferdítésel
képviselő
Ez
hangzott

Ez
rövid, de
Kőrösi K
renz egy
megírni
mert De
azt nem
hanem a

igaz!
Ő e
ságot. Az
csak becs
igazságos
A d

Dél
küdtet
adta az e
Az
tanácskoz
Nyolc óra
dették az
E sz
esküdtet

A k
zatalra v
már, hogy
Igen
Miklós ki
mely Szék
és követ
Az
keltett s
csak arról

Ho

A sz

Megr
ségben. A
tudta kide
öngyilkoss
Hajn
nap regg
levő kuth
eresztette
benve ve
lyében eg
latlanul.
sázára, ah
tést tett.
Két c
nére siet
a kútból,
ndult. Az

a jövedelmeket Hát ez tiszta kiadói minőség a nyomda részéről. Székely és Loránt 120—120 korona fizetést kapott. Hogy lehet várni, hogy a koldusfizetésből a 8000 koronás adósságot törleszthesse. Hisz élni is kellett. Hogy Márton Imre eljárt a nyomdába, illetőleg Vecseynél, az világos a bizonyítékokból, a következőkben. Hiszen honnan lett volna egyszer Loránt leve a lapon, hogyan teljesedtek volna a laptulajdonos intenciói. Ok nélkül semmi nem történik a világon. Mikor a lapot felmondták néhányszor, nem Székely Imre szalagált a nyomás érdekében, hanem Márton Imre. Ezek a ferdítések, amikkel engem megvádol a vád képviselője.

Ezután boncolgatta a vádbeszéd elhangzott gyenge érveket.

Székely Imre védelme.

Ezután Székely Imre mondott még rövid, de nagy hatást keltő beszédet. Utalt Kőrösi Kálmán által használt Deák Ferencz egy kijelentésére, hogy mit szabad megírni és mit nem. Korrigálta Kőrösit, mert Deák Ferencz nem azt mondta, hogy azt nem szabad megírni ami nem igaz, hanem azt mondta:

— Mindent meg szabad írni, ami igaz!

Ő ezt írta s bebizonyította az igazságot. Az esküdtektől sem kér egyebet, csak becsületük s lelkiismeretükből folyó igazságos verdiktet.

A délelőtti tárgyalás ezzel véget ért.

Verdikt és ítélet.

Délután az elnök kioktatta az esküdteket s megszövegezt kérdéseket átadta az esküdtek elnökének.

Az esküdtek ezután visszavonultak tanácskozássra, amely jó ideig tartott. Nyolc óra felé járt az idő, amikor kihirdették az esküdtek verdiktjét.

E szerint a feladott kérdésekre az esküdtek minden kérdésre nem mel feleltek.

A kir. törvényszék ezután ítélethozatalra vonult vissza. Mindenki előre tudta már, hogy az ítélet mit fog tartalmazni.

Igen rövid tanácskozás után Oláh Miklós kihirdette a törvényszék ítéletét, amely Székely Imrét felmenti a vád és következményei alól.

Az ítélet városszerzte nagy tetszést keltett s a késő esti órákban mindenütt csak arról beszéltek.

Holttest a kutban.

A szép Juliska drámája.

— Saját tudósítónktól. —

Debreczen, febr. 6.

Megrendítő eset történt Viss községben. A vizsgálat még eddig nem tudta kideríteni, hogy gyilkosság vagy öngyilkosság történt-e.

Hajnal Jánosné vissi asszony tegnap reggeltájban a község alvágén levő kuthoz ment vizet meríteni. Alig eresztette le a vedert, mikor megdöbbenve vette észre, hogy a kut mélyében egy fehér alak fekszik mozdatlanul. Rémülve szaladt a község-százára, ahol a rejtélyes leletről jelentést tett.

Két csendőr azonnal a helyszínére sietett és kiemelték a holttestet a kuthól, mely már egészen feloszlándult. Azután beszállították a község-

házára, ahol megállapították hogy a hulla Major Juliska 15 éves leány.

A vizsgálat azonnal megindult, de még eddig csak annyit birtak kideríteni, hogy Major Juliska még vasárnap eltűnt özvegy édes anyja házából és azóta senki sem látta. Az eset rejtélyességét növeli az a körülmény, hogy holttestét egy ingben találták meg. Testén azonban semmiféle sérülés nem volt.

A hatóság most erélyes vizsgálatot folytat, hogy gyilkosság, öngyilkosság vagy pedig csak véletlen széren-csétlenség történt.

SZÍNHÁZ

Műsor:

Péntek, Rang és mód. Szinmű A Szombat, Nap és hold. Vasárnap delután Cserelányok. Vasárnap este, Miliárdos kisasszony.

Jean és Jeanette. Farkas Imre mérsékelt szellemességű aprósága került bemutatásra tegnap este. Ez az apróság arra számít, hogy a színészek öntsenek belé báját. Ez — természetesen ami szinpadunkon csak mérsékeltén történhetett meg Jean és Jeanette elváhatatlan szerelmek — á la mode parisienne. Azonban szegények és az ötödik emeleten laknak. Jean zenészerző, Jeanette egy még fel nem fedezett szinpad star. Egy szin igazgatónak ravaszul szerelmes levelet ír Jeanette s lakására csalja. A csal beválik s a szinigazgató mesés fizetésre szerződött Jeanettel. Jean most balgaságának tudatára ébred. Hiszen ha Jeanette gazdag és nagy lesz, szerelmüknek vége! — Ezen aggályok hatása alatt Jeanette széttepi a szerződést. Lányai (Jeanette) megtette a magáét. Jól átértett szerepét bájjal és izléssel játszotta meg. Ternyei azonban nyers volt. Finomságot szerepébe vinni nem tudott, s így inkább a karzatnak volt kénytelen játszani. Eme kis egy felvonásos után Szilgigeti bájos „Tündérlak Magyarországon” című népszinművét láttuk, melyben Báthori Mária, Szabó Irma, Tallián és Bérczi kabinetalakítást produkáltak kis szerepeikben s igaz gyönyörűséget szerzett Zilahyné gyönyörű éneke. Játékán azonban meglátszott, hogy ez nem az ő szerepköre, bár nagy igyekezettel volt. Talán túl is igyekezte szerepét. Annál inkább elemében volt Horváth. Több ízben kapott is nyílt szinen tapsot.

— **Rang és mód.** A színházi iroda jelenti: Ez a mindenekfelett érdekes társadalmi szinmű kerül ma este újból előadásra, amely multkori előadása alkalmával nagy tetszéssel fogadtattott. A darab főszereplői: Lukács Juliska, Csáder Irén, Báthory Mária, Szakács, Békés, Ternyei.

— **Vasárnapi előadások.** A színházi iroda írja: Délután három órakerül Jeanette egy felvonásos operettel kerül színre Tündérlak magyar honban népszinmű. E tősgyökeres magyar népszinmű ugyanazon szereposztásban kerül előadásra, mint az esti előadás. Este Miliárdos kisasszonyt, ez a szép sikereket elért operettet adják. Évi szerepében Dobsa Margit a népszinmű művésznője vendégfeltevével.

— **Ujdonságok.** Az igazgatóság közli: Szorgalmasan készül a vigjátéki személyzet Gretchen bohóságra s a drámai személyzet egyidejűleg tartja próbáit Hélikoni ünnep c. darabból. Mindkét ujdonság a közel napokban fog színre kerülni.

UJDONSÁGOK.

Szerkesztőségi telefon az. 339. Szerkesztőségi órák: d. e. 8—12 d. n. 2 ó. Ajánl. Szerkesztőség és kiadóhivatal Piac-utca 47.

— **A hajdumegyei felekezeti nélküliek.** Érdekes leiratot intézett tegnap Apponyi Albert gr. kultuszminiszter. Az iránt érdeklődik abban a kultuszminiszter, hogy hány felekezeti nélküli van Hajdumegyében. Amennyiben ugyanis a felekezeti nélküliek száma jelentékeny volna, utasítja a vármegyét, hogy a felekezeti nélkülieket is kényszerítsék a községi s felekezeti iskolák s ovodák fenntartásához való hozzájárulásra s egyben e rendeletnek szigorú végrehajtását kéri. A klerikális miniszternek ez a rendelete bármennyire érthető is, talán mégis igazságosabb lett volna a gyűlölt felekezeti nélkülieket bármilyen más adóthetellel sújtani, mint éppen arra kényszeríteni őket, hogy az általuk elhagyott felekezeteknek iskoláit anyagilag támogassák.

— **Somogyi Pál ünneplése.** Somogyi Pál a debreczeni református egyháznál immár 25 éve tölti be a főjegyzői tisztelet. Jubileumát méltó keretben fogja megünnepelni a református egyház. Vasárnap e hó 9-én délelőtt 11 órakor az egyház tenácstermében presbiteri gyűlés lesz, melynek egyetlen tárgya: Somogyi Pál negyedszázados egyházi főjegyző működésének méltatása.

— **A nemzeti iskolák felirata.** Az új népoktatási törvény tudvalevőleg megengedte bizonyos esetekben, hogy a nemzeti iskolákban az illető nemzeti nyelvén feliratok legyenek használhatók. E törvény magyarázatául a kultuszminiszter most azt a pótlást rendelte el, hogy a nemzeti feliratok mellett mindig kiteendő a magyar feliratok is és pedig a magyar feliratok mindig első helyen tüntetendők ki.

— **Közgyűlés.** Hajduböszörmény város kedden délelőtt közgyűlés tartott, ezáltal városi takarékpénztári közgyűlést. A pénztár tiszta haszna több mint 60 ezer korona volt. — A beteg Szabó János igazgatónak 1 havi szabadságot adtak. Végül 9 igazgatósági tagot választottak: Debreczeni Sándor, Paksi Imre, P. Sóvágó Imre, Drón Sándor, K. Tóth János, K. Tóth Sándor, K. Fekete Sándor, Szolnoki Péter és Porcsalmy Gyula. — E választáson a függetlenségi győztek nagy többséggel a volt szabadelvű-pártiakkal szemben.

— **Kereskedelmi ösztöndíjak.** A kereskedelemügyi m. kir. miniszter ur pályázatot hirdet. Ő felsége néhai Erzsébet királyné dicső emlékezetére az „Erzsébet királyné ösztöndíj alap” néven kezelt alaptól hét egyenkint 2500—2500 és egy 1500 koronás ösztöndíjra. Pályázat feltételek megtudhatók a debreczeni kereskedelmi és iparkamaránál, hová a kérények legkésőbb február 20 ig nyújtan dók be.

— **Amerikában agyonlőtt magyarok.** A „Bevándorló” c. amerikai magyar lap írja, hogy az indiana állambeli Gary közelében a rendőrök agyonlőtték két magyar vasuti munkást. Hengelmüller nagykövet a magyar kormány utasítására megteszi az intézkedéseket az agyonlőtt magyarok ügyében. Egy ügyvédet már megbízott az eset feldolgozásával. A rendőrök azzal védekeznek, hogy ők hárman vagy 30 lőfegyverrel ellátott emberrel ál-

lottak szemben s önvédelemből a nép közé kellett löniök. A rendőrök ellen megindított bűnpert Indianapolisban fogják tárgyalni.

— **Népművelő előadást** tartott dr. Király Péter debreczeni ügyvéd a hajduböszörményi függetlenségi körben vasárnap, febr. 2. délelőtt 10 óra után. A mohácsi vész előtti társadalmi viszonyokról és a hajduk eredetéről beszélt. Az előadást nagyszámu közönség hallgatta. A kitűnő előadásért dr. Széll Gábor pártkörü alelnök mondott köszönetet a hallgatóság nevében.

— **Gummi különlegességek** Győrfi Sándor kötszerésznél Simonfi-u. 2 sz. a. ahol mindenféle kötszerek javítása és keztyük tisztítása eszközöltetik.

Szabó-féle pármái ibolya-szappan a szappanok ideálja. Rendkívül kellemes, lágy habzása, finom ibolya-illatú s bőrpuhító hatása olyan hogy egyetlen külföldi szappan sem versenyezhet vele. Készíti Szabó Béla pipereszappangyáros Miskolcson. Darabja 80 fillért kapható: Debreczenben minden gyógyszerárban továbbá Jóna és Jóna, Rácz Herman droguistáknál, Márton Gyula, Kontsek Géza, Kontsek Kornél, Benyáts E., Komlóssy L., Mentze H., Kálnai L., Füstös D., üzletében. Újfehértón Trón Gyulánál H.-Szoboszlón Körner Bélánál.

— **Szives tudomásra** hozom a n. érdemű közönségnek az „Angol Királyné” szálloda átvétele alkalmával, hogy azt a mai kor igényeinek megfelelően teljesen modernül, ujonan berendeztem, úgy a kávéházat, szállodát, valamint az éttermet. Naponta zenestély, színház után állandóan friss ételekről és italokról gondoskodom, éttermemben elsőrendű francia és magyar konyha. A n. érdemű közönség szives pártfogását kérve tisztelettel az Angol Királyné szálloda bérlője Kaszás János.

— **Páczolt halak, pisztráng, angolna, szardínia, kaviar** nagyraktára Kontsek Gézánál.

— **Itt a hideg tél** és vele a hurutok ideje, melynek különösen azok vannak kitéve, akik a légzőszervek chronicus megbetegedéseiben szenvednek. akik nincsenek abban a kellemes helyzetben, hogy az enyhe délidéket felkeressék használnak „Sirolin-Roche” t, melynek hosszab vétele felette ajánlatos mert kevesbiti a köpetet, szárítja a légzőszerveket és előmozdítja az étvágyat Mindennemű hurutban. szenvedők részére valóságos mentőszér. Kapható a gyógyszerárakban.

TAVIRATOK.

Kölosönös sajnálkozás.

Aerenthal és a magyarok.

Nyilatkozatok nyakra före,

— Távirati tudósítás. —

Budapest, febr. 6.

Aerenthal külügyminiszter kellemetlen és visszatetszést keltő ismeretes nyilatkozata ügyében a delegáció függetlenségi párt tagjai ma ülést tartottak, a melyen erős támadást intéztek a külügyminiszter ellen. Az ülés végén megjelent Eszterházy Pál gróf sajtófőnök, aki Aerenthal nevében nyilatkozatot tett. Kijelentette, hogy a külügyminiszter szavait félreértették mert ő az 1917 év után elkövetkező állapotoknak semmi esetre sem akar prejudikálni. Végül mély sajnálkozásnak ad kifejezést.

Ézzel az ügy még nincs befejezve, mert a delegáció ülésén Wekerle Sán-

dor miniszterelnök tette szóvá azt a képviselőházi incidenst, a mely néhány nap előtt történt. Ugron Gábor ugyanis Aerenthalra azt mondta, hogy számár, mire az elnök rendreutasította. Erre Ugron újból odaszólt:

— Azért mégis számár!

Ezt a lapok is közölték s Wekerle hogy a béke továbbra is szent legyen kijelentette, hogy sajnálja az esetet.

Ézután áttértek a napirend tárgyalására. A javaslatokat, mint ez egy jónevelésű magyar delegációhoz illik, elfogadták.

Kossuth rendjele.

Budapest, február 6. Kossuth Ferenc kereskedelmi minisztert nem a Lipót renddel tünteti ki a király. A miniszter a Szent István rend nagykeresztjét kapja. Az erről szóló királyi irás a hivatalos lap legközelebbi számában jelenik meg az államtitkárok v. b. t. t. kitüntetésével együtt.

A lisszaboni királygyilkosság.

Budapest, febr. 6. Londonból jelentik: A lisszaboni királygyilkosság ügyében elfogták Vivera grófot, akinek fia tervezte az összeesküvést. A lakásán házkutatást tartottak s igen sok kompromittáló adatokat találtak. Vivera gróffal több más arisztokrata is bele van keverve az ügybe, akik az egész királyi családot ki akarták pusztítani.

REGENY-CSARNOK.

Küzdelem a becsületért.

90. **Bűnügyi regény.**

A szakácsnőm is kitűnően értette dolgot, csak egy hibája volt: az hogy tulságosan önálló volt s úgy zsarnokoskodott a konyhában, hogy még én is féltém tőle. Rajta kívül még egy nőcselédünk volt, aki a durvább munkákat végezte a házban.

Lassankint egészen beleszoktam a katonakörnyezetbe. Súlyomnén kívül, aki megmaradt jó barátomnak, még néhány katonatiszt fiatal, kedves feleségével kötöttem benső barátságot. Majdnem minden nap máshol töltöttük az estét, táncoltunk, énekeltünk, sakkoztunk, a szép napokon pedig tennist, vagy cricketet játszottunk.

Szóval nagyon boldog voltam, — kivált olyankor, mikor az estéket otthon töltöttük, Imrémmel ketteskén.

Fél esztendeig semmiféle felhő nem homályosította el boldogságunkat. Különös, hogy apámtól egyetlen sort sem kaptam s még különösebb volt, hogy Kandó ezredes még mindig nem jött haza szabadságáról.

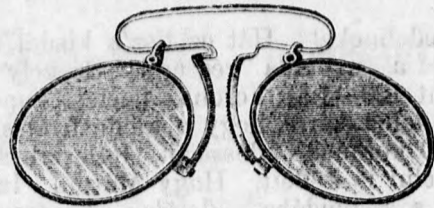
(Folyt. köv.)

Terményfőzsd.

Schwarz E. debreczeni bizományos távirati jelentése Budapest, 1908 február 6.

Készáru valamivel lanyhább.

1907. októberi buza	10.37.—38
1908. áprilisi buza	11.80.—81
1907. októberi rozs	8.88.—89
áprilisi rozs	10.04.—05
1907. októberi zab	7.98.—99
áprilisi zab	6.80.—81
1908. májusi tengeri	—
1907. júliusi	—
1907. augusztusi	—
1908. augusztusi repce	—
1907. szeptemberi tengeri	—

Ha rosszul lát

forduljon

Löbl Gyula és Társa

látszerészhez

Piaoz-u. 63., ahol pontos szemvizsgálat után megfelelő számu szemüveget, orrcsüptetőt, lorgnettet kaphat. — Javítások elfogadtatnak.

Nagy raktár

Gramophon és lemezekben részletfizetésre is.

Elekes és Társai

okl. gépészmérnökök, budapesti cég. Piaoz u. 63. sz. a.

villanyvilágítási és erőátviteli szerelési irodát nyitott.

Modern lámpatestek kiállítása.

Villanyvilágítási és erőátviteli berendezések szakszerű kivitele.

Terv és költségvetés díjtalan.

Bővebb felvilágosítást nyujt **Löbl Gyula és Tsa** látszerész.

| Répa vágók, Szecska vágók és Lánzos ekék. |

NÁNÁSSY LAJOS vaskereskedő

Debreczen, Csapó-utca 4. sz. Bankház

Ajánlja dusan felszerelt vasáru nagy raktárát legolcsóbb árban és a legjobb kivitelben

öntött vaskályhák nagy választékban (most érkezett teljes kocsi rakomány.) Takarék tűzhelyek, egy és két sütővel jótállás mellett, rudvasak, tengelyek, vaslemezek, vasuterek, szén- és fatartók, kályhavédők, diszes kályha tálcák leszállított árban.

Konyha felszerelések, vadász fegyverek hozzá való kellékek, lágy és kemény srétek minden számban, Sohlingeni finom zsekkések, asztali kések, ollók, borotvák.

Vidéki megrendeléseket gyorsan szállítjuk. — Becses pártfogást kér, tisztelettel

Nánássy Lajos.

Legjobb kályha ezüstfény.

Villamos-világítási és erőátviteli

berendezések,

lakások, üzletek és egyéb helyiségek részére, legelőnyösebben és a legnagyobb szakértelemmel

a Ganz-féle Villamossági R. T.

debreczeni épi eszevelőssége

(Piaoz-u. 72.) által kértettnek.

Szakszerű felvilágosítással, tervszakképekkel és költségvetéssel bárkinek díjtalanul szolgál.

Világítótestek, csillárok és szerelvények nagy választéka.

Telefon sz. 598.

Telefon sz. 598.

Modern nagy szálloda

és bérház építéséhez részvénytársasági alapou való perfektuálásához

tőkepénzes kerestetik

egy már meglevő alkalmas sarokhely kihasználásához oly nagyobb vidéki városban megyeszékhelyen hol csupán egy kisebb de nem modern szálloda van. Ajánlatok „Bercsényi 2125. alatt Jaulus és Társához Budapest Dorottya-utca 9. alá kéretnek.

Uj Vasöntőde

és gazdasági gépgyár
DEBRECZEN, Hortobágy malom mellett.

Elvállal mindenféle gépekhez, építkezésekhez, minta, rajz, vagy ócska után vasból vagy rézhől újat önteni, kívánatra megis munkálni. Műkovács munkákat, esztergályozást, gépek, malmek javítását és átalakítását, uj tűzszekrényeket lehető legolcsóbb árért vállalkunk.

Saját gyártmányu kutszivaltuink és egyes alkatrészei minden nagyságban valamint használt de ujonnan javított szecskavágók, járgányok, ekék, boronák, vetőgépek stb. igen olcsón eladó. Gőz és cséplőgarnitúrák eladók és kisebb vagy nagyobbért elcsereíttetnek.

FÁI és BOZSIK.

Bankegyesület

részvénytársaság

Debreczen, Piacz-utca 72. sz.
Foglalkozik a banküzlet összes ágazataival.

Leszámitol váltókat, utalványokat, nyílt tételeket stb.

Törlesztéses vagy kamatozó kölcsönt nyújt bekebelezés mellett földbirtokokra és házakra.

Előlegét ad értékpapírokra, árukra stb.
Atvesz tőzsdei megbízásokat.

Elfogad betéteket könyvecskékre, folyó (chek) számlára, pénztárjegyekre, és

Vállalkozik minden egyéb bankügylet kötésére is.

As igazgatóság.

Meghívó A „Gazdasági Bank Hajdusoboszlón”

Részvénytársaság:

1.-ik évi közgyűlését

1908 február 16 án délelőtt 10 órakor Hajdusoboszlón, az intézet saját helyiségében tartja, amelyre a részvényesek tisztelettel meghívotnak.

Tárgysorozat:

1. Igazgatósági jelentés és az üzleti számadások bemutatása az 1907 ik évről a nyereség hova fordítása iránti javaslattal.
2. Felügyelő bizottság jelentése.
3. Határozathozatal az igazgatóság és felügyelő bizottság részére adandó felmentvény tárgyában.
4. Három felügyelő bizottsági tagnak 1 évre leendő megválasztása.
5. Esetleges indítványok.

Tudnivalók: Az alapszabály 18 §-a értelmében szavazati jogával csak azon nagykoru részvényes élhet, ki részvényeit a közgyűlést megelőzőleg 5 nappal a társaság, pénztáránál, vagy a debreczeni ipar és kereskedelmi bank pénztáránál letette a le nem járt szelvényekkel együtt.

Legszébb! Legjobb! Legdivatosabb

Glacé-, svéd- és szarvasbőr

keztük.

Saját készítményü sérvekötők, haskötők, suspensorok. ➡➡

Gummi görcsör harisnyák.

Valódi francia és amerikai gummi különlegességek ➡➡

Schön Sándor

keztük-, kötszer- és orvosi műszertárasban
Debreczen, Piacz-utca 12.
(Stenzinger ház.)

Uveg, fűkőr, porcellán és zománcirozott edényeket a legolcsóbban árusít Knöpfler Izidor

Csapó-utca 24.

Épület üvegezést és képkeretozést gyorsan és jutányosan eszközöl.

Edények kölcsönöztenek.
Tanuló felvétetik.

Törlesztéses

kölcsönöket

22—65 évre

földbirtokokra első helyi betáblázás

mellett engedélyez

A Forgalmi bank részv. társ.

Piacz-utoza 61. szám.

A hölgyközönség figyelmébe!

Bécsi utamról hazatérve értesitem a n. é. hölgyközönséget, hogy a legújabb modellek, valamint a legkényesebb izlést is kielégítő

derékfűző (mieder) üzletemet

megnagyobbítottam, dusan felszereltem, kész árukat nagy választékban raktáron tartok, továbbá mindenféle

divatos reform és csipő-fűzőket

pedig bármily kivitelben, rövid pár nap alatt a legpontosabban elkészítek.

A nagyérdemü hölgyközönség támogatását továbbra is kérem.

Maradok tisztelettel

Ézv. Fodor Józsefné,

Piacz-u. 40., a Hungaria kávéházzal szemben. Báró Josinczy-ház.

Moskovits József

uriszabó divatterme angol és hazai szövetujdonságok raktára. A leg-elegánsabb uri ruha különlegességek elsőrendü szabóműhelye Piacz-utca 46. szám az udvarban.

Muszhong-buziásfürdői

Szénsav-művek

ujjonnan berendezve

kartelen kívül szállítanak azonnal bármily mennyiségü természetes vegyileg legtisztább folyékony

Szénsavat

a világhírü buziasfürdői szénsavforrásokból szódavizgyártáshoz, vendéglősöknek és egyéb ipari célokra mesterségesen előállított

Össze nem tévesztendő kevesbé kiadós szénsavval
Megbízható, szigoruan lelkj.
ismeretes kiszolgálás!

Buziasfürdői ásvány- és gyógyvizek

1/1 és 1/2 literes üvegekben.

~ Szív-, vese- és hólyagbántalmaknál utól nem ért gyógyhatás. ~

~ Elsőrendü asztali víz ~

Felvilágosítással készségesen szolgál

Muszhong-buziasfürdői szénsavművek és ásványvizek szétküldési telepe Buziasfürdő.

Sürgőnyozim: Muszhong, Buziasfürdő. — Interurban telefon 18. sz.

Ügyes helyi képviselők kerestetnek.

Apró hirdetések.

1) szögig 40 fillér, szontul minden szó 3 fillér, s
 2) kisebb hirdetés 40 fillér. Vastag betűkből sze-
 dett minden szó 8 fillér. — Vidéki irakéződásnál
 Ftársók válaubélyegét osztal.

Magán-detektiv ajánlkozik a legdiseoétebb
 megfigyelésekre és nyomozásokra Meg-
 bizhatóságról kezeskedve. Krámer József
 Iskola-u. 4.

Vigyázzon! Uraktól levetett ócska ruhákat
 igen tisztességes árban vesz Rósenberg
 Béni Bádogos-u. 4. sz.

4 szobás uri lakás mellékhelyiségekkel
 magános törzstiszt részére május 1-től
 bérebe kirestetik. Értekezhetni Kossuth-
 utcaai esendrlaktanyában

Asszonyok kiknek egész napjuk szabad,
 könnyű foglalkozást kaphatnak. Czim a
 kiadóban.

Vasestergályos és géplaxa-
 tos tanoncok gépműhelybe fólvétetnek
 Deák Ferencz-utca 22.

Nagy Antal kárpitos és diszító Arany Já-
 nos utca 38.

2 szobás Garsón lakást keresek lehetőleg
 a piacchoz közel czim a kiadóban.

Kiválalna két hetes gyermeket szoptatásra
 magához jelentkezzen Kossuth u. 29.
 első lakás.

Egy jó karban lévő alig használt fürdő-
 kád olesón eladó. Czim a kiadóba.

Donogán és Somossy

DEBRECZEN, Histemplombazár.

Báli idényre

Csipke ruhák, Batist
 ruhák, legdivatosabb
 selymek, Francia him-
 zett batistok

Óriási választék !!

A „Mezőgazdasági Bank

mint szövetkezet

DEBRECZEN, Piacz-utca 38. szám.

(Főposta mellett.)

Kölcsönöket folyósít:

Kezességi jótállás,
 betáblázás,
 életbiztosítási kötvény,
 vagy értékpapir fedezet mellett.

Debreczen, 1908. január hó.

Az Igazgatóság.

Saját termésü

0 és új hegyi fajborok

kaphatók 50 literen felöl

Tóth Sándornál

Hunyady-utoza 26.

Partieban vettem

1000 vég csikos, sima és koczkás blous selymet, amelyeket
 e hó 25-ig már
 70 krajczártól kezdve árusítok.

Tisztelettel

SUGÁR DEZSŐ

Piacz-u. 19. (Banunkel-ház.)

Népsegélyző Bank mint Szövetkezet, Debreczen.

VESZTESÉG.	Eredmény számla.	NYERÉSEG.	VAGYON.	Mérleg számla.	TEHER.
Adó 703.43		Kamatok és illetékek 46970.28	Pénzkészlet 5731.96	Törzsbetét befizetések:	
Lakbér 2743.—		1907. Beiratási díj 2719.10	Alapítási költségek 800.—	1906/I. évtársulat befizetése 261770.—	
Üzleti költségek 2846.11	6312.54	Késedelmi fil érek 3658.72	Felszerelések 5904.26	1907/II. évtársulat befizetése 98179.50	
Fizetések 15800.—			Adóssok 82311.06	1908/III. évtársulat befizetése 2016.40	
Igazgatóság jelenléti jegyeiért 4562.—			Kötelezőnyek 864430.—	1906/I. évtársulat haszoneredménye 4481.97	366447.87
Leírások:			M. kir. Postatakarékptnánál 704.87	1908. Beirásdíj 1489.79	708.40
Alapítási költségekből 807.79			Különbözők 1489.79	Folyó számlán 7170.38	150387.78
Felszerelések értékéből 2074.77	3922.56		Átmeneti tételek 548.59	Kezességi kötelezettségek	423200.—
Kötelezőnyek értékéből 1040.—			Osztr. Magy. Bank girószámlán	Többek	123.63
Nyeréség 22751.—				Letétek	1085.—
	53348.10			Veszteségi tartalékalap 3030.70	
				alapszabály 82. §. értelmében 5% kamat 150.—	3180.70
				Rendkívüli tartalékalap 1149.03	
				alapszabály 82. §. értelmében 5% kamat 57.50	1206.63
				Nyeréség:	
				1906/I. évtársulat haszonrészétől 6% ka- matos kamat 13193.07	
				1907/II. évtársulat haszonrészétől 6% ka- matos kamat 2945.16	
				Veszteségi tartalékra 4819.30	
				Rendkívüli tartalékra 793.47	
				Felügyelő bizottság részére 1000.—	22751.—
	53348.10	53348.10	963090.91		963090.91

Debreczen, 1907. december hó 31 én.
Geréby Pál alelnök. **Domahidy Elemér** elnök. **Kontsek Géza** alelnök.
Rudolf Imre elnökvezető, főkönyvelő. **Békés Lajos** ügyvezető igazgató. **Dr. Weisz József** jogtanácsos. ifj **Ganofszy Lajos** pénztárnok.
Igazgatóság tagjai:
Dr. Balkányi Emil, Békés Emil, Dr. Berger Andor, Dávidházy Kálmán, Dr. Kun Béla, Lamprecht Frigyes,
Lusztig Dezső, Somossy László, dr. váradi Szabó János, Tóth Kálmán, dr. Vargha Elemér, Werlin Sándor.
Felügyelő bizottság tagjai:
Ungár Jenő, elnök. Gyurocsány Béla, jegyző. Emerich Zsigmond. Trigárszky Emil.
 1906. december 31. volt 1150 tag 34807 törzsbetéttel, 1907. év folyamán belépett 635 tag 34274 törzsbetéttel, összesen 1985 tag, 69081 törzsbetéttel, 1907. év folyamán kilépett 383 tag 13991 törzsbetéttel, 1907. december 31. maradt 1602 tag, 55090 törzsbetéttel. A zárószámadások az évi jelentésekkel együtt 8 nappal a közgyűlés előtt az intézet helyiségében a t. tagok rendelkezésére állanak.
Hoffmann és Kronovits könyvnyomdája Debreczen, piacz-u. 49. — **Kursweil János** és **Társsa Budapesti festőgyárának** festékével